

Täysistunto

Tiistai 5.4.2016 klo 13.59—18.31

2. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle valtioneuvoston jäsenen sidonnaisuuksista (pääministeri Sipilä)

Valtioneuvoston kirjelmä VN 2/2016 vp

Keskustelu

Puhemies Maria Lohela: Päiväjärjestyksen 2. asiana on valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle valtioneuvoston jäsenten sidonnaisuuksista. Työjärjestyksen mukaan eduskunta ei tee päätöstä asiasta.

Keskustelu

14.00 **Paavo Arhinmäki vas:** Arvoisa rouva puhemies! Sunnuntaina paljastetut Panama-paperit (Hälinää — Puhemies koputtaa) ovat herättäneet maailmanlaajuista keskustelua. Ne ovat osoittaneet sen laajuuden, millä veroparatiiseja käytetään hyväksi varallisuuden piilottamiseen ja veronkiertämiseen.

Tässä kohdassa käsitellään valtioneuvoston jäsenten sidonnaisuuksia, ja on tärkeää sanoa hyvin selvästi, että en epäile, en väitä enkä halua uskoa, että kenelläkään on näihin yhteyksiä Suomen valtioneuvostossa. Mutta kun on Panama-papereita käynyt läpi, niin näkee, miten myös vallankäyttäjät käyttävät veroparatiiseja hyväkseen omaisuutensa piilotteluun: Ukrainan presidentti Porošenko, Syyrian presidentin Bashar al-Assadin lähipiiri, Venäjän presidentin Vladimir Putinin lähipiiri, Argentiinan presidentti Mauricio Macri ja Suomea lähellä Islannin pääministeri Sigmundur Gunnlaugsson sekä ilmeisesti kaksi muutakin hallituksen jäsentä Islannissa.

Näiden paljastusten, Panama-papereiden, pitäisi viimeistään osoittaa se, miten tärkeää on omaisuuden, varallisuuden julkisuus, kytkennät, ja toisaalta nämä osoittavat sen, miten suuri vaje eurooppalaiseen, suomalaiseen talouteen tulee aggressiivisesta verosuunnittelusta, harmaasta taloudesta ja laittomasta veronkierrosta. Jos verotuloja saataisiin kerättyä täysimääräisesti, ei meidän tarvitsisi leikata palveluita ja ottaa velkaa.

Tällä hetkellä on kehysriihi käynnissä. Siellä pitäisi keskittyä siihen, miten veroparatiisitalous saadaan kuriin, miten veroparatiisitaloudella estetään reilu kilpailu yritysten välillä. Suomen pitää välittömästi itse säätää lakeja, joilla veronkiertoa estetään. Suomen pitää myös EU:ssa tehdä kaikkensa, jotta yhteisellä lainsäädännöllä veroparatiisitalous lopetetaan kokonaan. Nimittäin merkittäviä veroparatiiseja ja varallisuuden piilottelua on myös Euroopassa, muun muassa Luxemburgissa ja Alankomaissa.

Mutta kyllä tämä koskettaa Suomea myös Nordean kautta. Panama-papereiden mukaan Nordea on auttanut perustamaan satoja bulvaaniyrityksiä. Jopa kuolleita ihmisiä näiden tietojen mukaan on hallitusten johdossa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2016 vp

Jotta valtioneuvoston jäsenten sidonnaisuudet olisivat yhtä uskottavia kuin tähänkin asti ja niihin luotettaisiin yhtä vahvasti, niin nyt pitää tehdä vahva ohjelma veronkierron estämiseksi. Esitän tässä muutamia keinoja:

Säädetään lain mahdollistama haitallinen verosuunnittelu laittomaksi ja varmistetaan viranomaisten tiedonsaanti lain valvonnasta. Estetään mahdollisuus veronkiertoon vakuutuskuorilla, holding-yhtiöillä ja muilla järjestelyillä. Laajennetaan väliyrityslain soveltamista siten, että alhaisen verotuksen maassa keinotekoisesti käytetyt tulot verotettaisiin Suomessa.

Poistetaan porsaanreiät korkojen verovähennysoikeutta rajoittavista säädöksistä. Säädetään sanktiot omistusten piilottamisesta hallintarekistereihin. Suomen hyvä malli pitää pyrkiä laajentamaan koko Euroopan unioniin. Säädetään 30 prosentin lähdevero ulkomaalaisilta hallintarekisteröityjen osakkeiden osingoilta silloin, kun lopullinen osingonsaaja ei ole maksajan tiedossa siten, että tieto voidaan toimittaa vuosi-ilmoituksen osingoista verottajalle.

Neuvotellaan pikaisesti uudelleen vanhentuneet verosopimukset, jotka mahdollistavat verojen maksamatta jättämisen. Irtisanotaan verosopimukset yhteistyöhaluttomien maiden kanssa välittömästi.

Säädetään maastapoistumisvero alhaisen verotuksen maahan siirtyville verovelvollisille. Maastapoistumisvero sisältyy komission alkuvuodesta tekemiin ehdotuksiin, niin sanottu exit taxation. Kyse on siis realisoitumattomien voittojen verottamisesta, mikäli verovelvollinen siirtää kirjansa alhaisen verotuksen maahan välttääkseen veroja.

Säädetään EU:ssa minimiyritysverokanta sekä toteutetaan kattavasti komission ehdottama veronkiertodirektiivi. Velvoitetaan EU:ssa toimivat yritykset avaamaan tiedot niiden voitoista, työntekijöistä, varoista ja niiden maksamista veroista maakohtaisesti. Liitetään Suomi rahoitusmarkkinaveroa valmistelevien maiden joukkoon. Pyritään saamaan aikaan kansainvälinen sopimus verokaavasta, jolla poistettaisiin ylikansallisilta yrityksiltä siirtohinnoittelun hyödyt. Tukitaan tänä vuonna käynnistyvän automaattisen tietojenvaihdon aukot ja painostetaan maita, jotka kieltäytyvät automaattisesta tietojenvaihdosta, esimerkiksi säätämällä lähdevero kaikille näihin maihin maksetuille rahansiirroille.

Arvoisa rouva puhemies! On tärkeää, että tilanteessa, jossa monien päättäjien nimet ympärillä maailmaa, myös Islannista, ovat Panama-papereiden kautta tulleet ilmi omaisuuden piilottamisen, verojen kiertämisen yhteydessä, nyt hallitus ja eduskunta yhdessä lähtevät tiukkoihin toimiin, joilla tämä saadaan kuriin — sekä veronkierto että se, että omaisuutta piilotellaan.

Minun viestini kehysriiheen ja ministereille onkin: Nyt on aika tarttua aivan uudella otteella tähän veronkiertoon. Näin saamme aikaan luottamusta suomalaisessa yhteiskunnassa, eurooppalaisessa yhteiskunnassa ja maailmassa.

14.07 Kari Uotila vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten edustaja Arhinmäki totesi, kehysriihi on menossa, ja kun valtiovarainvaliokunnassa käsitelimme tänään EU-politiikan strategiaa tälle vuodelle, niin siinä keskustelussa olivat myös esillä nämä viimeaikaiset uutiset Panama-papereista.

Me tarvitsemme veronkierron, harmaan talouden, talousrikollisuuden ja veroparatiisien sulkemiseen kolme asiaa. Me tarvitsemme poliittista tahtoa, ja sitä onneksi eilen valtiovarainministeri selkeästi viestitti. Me tarvitsemme ne kaikki keinot, mitä edustaja Arhinmäki luetteli konkreettisiksi keinoiksi puuttumiseen, valvonnan lisäämiseen ja niin edelleen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2016 vp

Mutta me tarvitsemme myöskin resursseja toteuttaa se tahtotila ja toteuttaa ne keinot. Ruotsissa, vertailun vuoksi, samantapaista valvontaa suorittaa 200 verohallinnon virkamiestä, meillä 15—20. Näin ei voi jatkua, ja toivottavasti tämä huomioidaan myöskin kehysriihessä.

14.08 Ben Zyskowicz kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Niin sanotut Panama-paperit tekevät erittäin suuren palveluksen koko maailmalle. Hyvin moni maa kärsii siitä, että maiden varakkaimmat ja osin jopa vaikutusvaltaisimmat ihmiset jättävät veronsa maksamatta ja hyödyntävät näitä veroparatiiseja — sanoisin, niin kuin on sanottu, veroparasiitteja — veron kiertämiseen.

Kun täällä vaaditaan toimia meidän hallitukselta, niin kannattaa muistaa, että jo edellinen hallitus erittäin aktiivisesti, siis viime vaalikauden hallitus, lähti torjumaan harmaata taloutta ja talousrikollisuutta. Esimerkiksi se esitys eduskunnassa, joka olisi kieltänyt laittomasti hankittujen todisteiden käyttämisen, muutettiin niin, että juuri esimerkiksi tällaisissa tilanteissa voidaan näitä käyttää, vaikka ne on laittomasti hankittu. Tänä viimeksi on lakivaliokunta hyväksynyt mietinnön, jossa tulee käänteinen todistustaakka tietyissä talousrikollisuuden tilanteissa. Eli kyllä tehdään, mutta on aivan totta, että enemmänkin pitää tehdä.

14.09 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Panama-paperit osoittivat aivan selkeästi sen, että on välttämätöntä, että Suomi on omistustietojen julkisuudessa maailman eturintamaa. Niin tällä hetkellä onkin, sillä suomalaisten omistajien tiedot suomalaisesta omistuksesta ovat lakisääteisesti avoimia ja tunnistettavia. Suomen malli on sellainen, jota muun Euroopan tulee seurata, jotta verovälttelyyn voidaan puuttua. Siksi onkin täysin käsittämätöntä, että hallituksen esitys arvopaperiosuuksista, joka jälleen saapuu tänne eduskuntaan, heikentää rajusti, ehkä kohtalokkaasti, omistamisen avoimuutta. Se nimenomaan mahdollistaa suomalaisten omistusten siirron ulkomaisiin hallintarekistereihin. On mahdollista, että jopa suurin osa piiloutuu Suomen verottajalta.

Suomen malli täytyy säilyttää ja tämä vesitys täytyy peruuttaa kansallisella lainsäädännöllä. Avoimuutta on lisättävä eikä vähennettävä, joten vetoan hallitukseen: älkää tehkö Suomesta Panamaa.

14.11 Hanna Sarkkinen vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Panama-paperien esiin nostamaa veronkiertoa on laajasti paheksuttu, mutta ei kuitenkaan riittä, että veroa kiertäviä yksityishenkilöitä ja veroparatiisipalveluita tarjoavia pankkeja moralisoidaan ja kauhistellaan veronkiertoa, vaan tarvitaan politiikkatoimia veronkierron ja aggressiivisen verosuunnittelun lopettamiseksi.

Arvoisa puhemies! Verojen maksaminen ei saa olla vapaaehtoisuuden ja yksilöiden moraalien varassa, vaan kaikkien, myös rikkaiden, on osallistuttava veronmaksuun. Tämä vaatii meiltä lainsäätäjiltä lakien porsaanreikien tukkimista. Se vaatii meiltä kansainvälistä yhteistyötä ja EU-yhteistyötä ja se vaatii suunnitelmallista ja riittävästi resursoitua harmaan talouden torjuntaa. Toivoisin kyllä, että hallitus toisi meille suunnitelman siitä, miten harmaata taloutta aiotaan torjua ja miten aggressiiviseen verosuunnitteluun ja veroparatiisitalouteen aiotaan jatkossa puuttua.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2016 vp

14.12 **Ville Niinistö vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Panama-paperit tuovat esille tämän veroparatiisien haittavaikutuksen hyvin laajasti eli sen, että poliittisen ja talouselämän eliitin kytköksiä voidaan piilotella tällä tavalla salaisuuden verhojen taakse maailmalla — siis aivan varakkaimpia ihmisiä ja korruptioon liittyviä kytköksiä sieltä paljastuu. Sitten samaan aikaan EU-maat jo yksinään menettävät jopa 1 000 miljardia euroa tämän verovälttelyn seurauksena. Suomi menettää harmaaseen talouteen vuosittain miljardeja euroja, ja yhteisöverojen menetyksinä tässäkin arvioidaan satoja miljoonia euroja.

Tämä on meidän yhteinen haasteemme saada tämä kuntoon, ja minä toivon vahvasti nyt, että Sipilän hallitus toisi eduskunnalle esille sen kokonaisuuden, miten se panee käytäntöön kansainvälisen veronkierron vastaisen toimenpidesuunnitelman, joka viime hallituskaudella hyväksyttiin, joka on hyvä. Tähän mennessä hallitus on EU:ssa itse asiassa jarruttanut joitain verovälttelyyn puuttumisen keinoja ja esittänyt tätä hallintarekisteriä mahdolliseksi suomalaisille ulkomaille. Rekordi ei ole kauhean hyvä, ja nyt suunnan on muututtava saman tien.

14.13 **Aila Paloniemi kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minäkin pidän erittäin hyvänä nyt toisaalta sitä, että tämä Panama-keissi tuli julkisuuteen. Se pistää vauhtia nyt näihin toimiin. Minä haluan muistuttaa, että meillä tänään käsiteltiin kehityspoliittinen selonteko ja tehtiin siitä mietintö, saatiin se valmiiksi. Me painotamme ja korostamme myös tuossa mietinnössä juuri tätä samaa asiaa. Sehän on järkyttävä tilanne köyhille kehitysmaille, joista lähtee valtavat määrät pääomapakoina, laittomina rahansiirtoina aggressiivisen verosuunnittelun vuoksi. Paljon enemmän lähtee pääomia köyhistä maista kuin sinne esimerkiksi nyt kehitysyhteistyöllä voidaan koskaan osoittaa, joten tämä asia ei koske pelkästään tietenkään meitä, kuten kaikki tiedämme, vaan se koskee erityisen pahasti näitä kaikkein kehittymättöimpiä maita. Minusta tämä on erinomainen asia, että tähän nyt voimakkaasti yhdessä puututaan.

14.14 **Sari Essayah kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kansainvälisen veronkierron rumat kasvot tulivat esille tässä niin sanotussa Panaman paperit -tapauksessa. Suomen hallituksen avainministerit ovat kyllä hyvin kovin sanoin, jopa voimasanoin, tuominneet tämän veronkierron, mutta nyt tarvitaan myöskin niitä tekoja.

Aivan niin kuin täällä on todettu, niin Ylen ajankohtaisohjelmassa vieraillut Verohallituksen edustaja totesi, että Suomessa meillä on 15 virkailijaa tutkimassa kansainvälistä veronkiertoa, kun esimerkiksi verrokkimaassa Ruotsissa on 200. Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä esitti omassa vaihtoehtobudjetissaan sitä, että 10 miljoonaa lisättäisiin tällekin vuodelle veronkierron tutkimiseen ja erityisesti nimenomaan verotarkastajien palkkaamiseen. Kehysriihessä olisi mahdollisuus nyt näyttää sitten todellisesti niitä värejä ja todellisesti toimia tämän asian puolesta. Rehelliset yritykset hyötyvät siitä, kun saadaan veronkiertäjät kuriin, ja aivan niin kuin täällä edustaja Paloniemi sanoi, niin globaali oikeudenmukaisuus lisääntyy ja myöskin hyvinvointiyhteiskunnan verotuspohja saadaan kestäämään.

14.15 **Paavo Arhinmäki vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Meidän keskeiset ministerimme ovat hyvin voimakkaasti tuominneet, niin kuin kuuluukin, laitto-man veronkierron. Mutta pitää muistaa, että meillä on hyvin paljon verovälttelyä, aggressiivistakin verovälttelyä, joka vielä toistaiseksi on laillista. Tätä kautta me menetämme val-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2016 vp

tavan määrän verotuloja, niitä verotuloja, joita pitäisi käyttää esimerkiksi tänään kehysriihessä siihen, että huolehditaan suomalaisesta, pohjoismaisesta hyvinvointivalttiosta. Nyt viesti onkin hyvin voimakkaana Kesärannan suuntaan, kehysriihen suuntaan: nyt Suomen pitää ottaa aivan uusi ote. EU:n komissio itse asiassa on aktiivisempi kuin suurin osa jäsenmaista, mukaan lukien Suomi, tähän aggressiiviseen verovälttelyyn puuttumisessa. Nyt ei riitä, että tuomitaan laiton veronkierto, nyt pitää ryhtyä toimiin laillisen veronkierron eli verovälttelyn estämiseksi.

14.16 Anna-Maja Henriksson r (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On erittäin hyvä asia, että tämä Panama-vuoto on tullut esille ja tässä ovat toimittajat maailmanlaajuisesti tehneet valtavasti töitä. Tässä näemme, mitä se voi tuoda mukanaan elikkä sen, että me keskustelemme nyt eri EU-parlamenteissa ja toivottavasti myös muissa parlamenteissa ympäri maailmaa.

Ihan niin kuin edustaja Zyskowicz tässä totesi, niin edellinen hallitus teki paljon harmaan talouden torjumiseksi, ja nyt näkyy vähitellen sitä tulosta. Haluaisinkin kysellä hallituksen edustajilta, mitä te nyt teette ja mitä oikeusministeriössä, sisäministeriössä ja myös valtiovarainministeriössä tehdään sen eteen, että edelleen päästään eteenpäin, koska me tiedämme, että joka vuosi menetetään miljoonia ja miljoonia euroja harmaaseen talouteen. Toivon myös, että hallitus nyt aktiivisesti nostaisi tämän harmaan talouden ja siihen kytkeytyvän korruption torjunnan agendalle myös EU:ssa. Tullaanko tekemään näin?

14.17 Maria Tolppanen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minua kyllä hämästyttää, että täällä ollaan niin kauhean yllättyneitä siitä, että tämä Panama-keissi nousi esille. Ei tämän pitäisi kenellekään mikään yllätys olla. Kyllä nämä veronkiertoasiat on tiedetty tässä maassa jo aikaisemminkin, ja nyt on todellakin korkea aika puuttua siihen. Nyt on meidän korkea aika omalla kansallisella tasolla ryhtyä käymään läpi meidän verolainsäädäntöä, ryhtyä käymään läpi ylipäätään varojen siirtoihin liittyvää lainsäädäntöä ja etsiä sieltä kaikki ne pienet porsaanreiät, mitä siellä on, mitä kautta rahaa pääsee koko ajan virtaamaan veroparatiiseihin. Yhdellä päätöksellä — sillä, että päätämme, että sinne ei enää mene — tämä asia ei hoidu. Tämä vaatii paljon suuremman työn. Toivon, että koko tämä parlamentti omalta osaltaan tekisi töitä sen eteen ja etsisi niitä porsaanreikiä ja toisi ne asiat tänne julki, jotta tämä asia saadaan vihdoinkin hoidettua.

14.18 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Nämä Panaman paperit todella osoittavat sen, mikä tarve tässä kansainvälisessä ja myöskin jokaisen maan omissa toimenpiteissä on siirtyä tässä veronkierrossa nimenomaan sanoista tekoihin.

Sikäli, kun kuunteli edustaja Tolppasta, joka sanoi, että tämä ei ollut mikään yllätys, sopii ihmetellä, miksi näihin tekoihin ei ryhdytty aikaisemmin tai kuka niitä jarruttaa. Esimerkiksi Euroopan parlamentissa perussuomalaisten edustajat äänestivät tuota pakollista maakohtaista raportointia vastaan.

Tämä olisi yksi asia, joka voitaisiin konkreettisesti tehdä sekä EU-tasolla että myöskin täällä Suomessa, kuten jo viime kaudella edellytettiin valtionyhtiöitä ottamaan käyttöön. Viime kaudella Suomi nousi kansainvälisen veronkierron vastaisen torjunnan kärkeen. Täällä jopa pidettiin silloisen ministeri Urpilaisen kokoonkutsuma veronkiertokonferenssi, joka sai kansainvälistä huomiota. Nyt kysymys on, että mitä hallitus tekee. Sanat eivät riitä, nyt on ryhdyttävä tekoihin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2016 vp

14.19 **Mika Lintilä kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On aivan totta, mitä edustaja Henriksson sanoo ja mitä edustaja Lindtman sanoo, eli että edellisen hallituksen aikana lähdettiin hyvälle tielle.

Kaiken perustahan tässä on kansainvälinen tietojenvaihto. Meillä on tällä hetkellä verojaostossa käsittelyssä niin FATCA-sopimus, eli sopimus finanssilaitosten automaattisesta tietojenvaihdosta, kuin sitten BEPS-hanke. Ja näitä molempia viedään eteenpäin. On olemassa hallituksen esitys, että veromenettelylakia muutetaan sillä tavalla, että me voimme olla näissä mukana. Kyllä tämä Panama kertoo siitä, että koko ajan silmukka kiristyy, ja nämä toimet ovat sellaisia, joitten perusteella näitä tulee jatkossa tapahtumaan vielä enemmän.

14.20 **Anna Kontula vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Minä olen kyllä eri mieltä siitä, että viime hallitus sen paremmin kuin tämäkään olisi toiminut kovinkaan hyvin verovälttelyn estämiseksi. Kylläkin tehtiin merkittäviä edistysaskeleita, mitä tulee harmaaseen talouteen erityisesti ruohonjuuritasolla. Mutta sen sijaan se aggressiivinen verosuunnittelu, joka tapahtuu yhteiskunnan ylätasolla — siitä tehtiin lukuisia esityksiä, mutta ne jäivät pyörimään erilaisiin toimikuntiin. Se vähä, mitä saatiin valmiiksi asti, tuli sekin kansainvälisestä painostuksesta eikä Suomen omin toimin.

Kyllä minun mielestäni voi sanoa, että Suomi on johdonmukaisesti pikemminkin jarruttanut kuin ollut edelläkävijänä sellaisen verovälttelyn ehkäisemisessä, josta nyt viime päivinä on pitkälti puhuttu.

14.21 **Satu Hassi vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä jo useampi kollega on ottanut esille sen, että pelkät kansalliset toimet eivät riitä, tarvitaan EU-tason toimia ja myöskin EU:ta laajempia kasainvälisiä toimia. Ja todellakin toivoisin, että hallitus ja hallituspuolueiden mepit suhtautuisivat myönteisemmin ja aktiivisemmin niihin keinoihin, joita esimerkiksi EU-komissio on esittänyt verovälttelyn estämiseksi. Pyöräähän ei tarvitse keksiä uudestaan, näitä ehdotuksia on olemassa.

Kuten edustaja Lindtman totesi viime kesänä, perussuomalaisten molemmat mepit äänestivät vastaan. Sen lisäksi kaksi kokoomuksen meppiä ja yksi keskustan meppi äänesti tyhjää siinä, tulisiko useammassa maassa toimivat suuryritykset velvoittaa julkistamaan se, paljonko he ovat kussakin toimintamaassaan maksaneet veroja. Myös Suomen hallitus on suhtautunut varsin nihkeästi useisiin EU-komission toimiin. (Puhemies koputtaa) Toivon, että Panama-paperit auttavat saamaan puhtia... [Puhemies keskeytti puheenvuoron puheajan ylityttyä.]

14.22 **Eero Lehti kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Haluan vain korjata sen, että kyllä Suomen verolainsäädäntö lähtee siitä, että jos joku toimenpide tehdään vain veron välttämiseksi, niin se on laitton ja mitätön. Toisin sanoen sellaista porsaanreikää ei sentään Suomessa ole. Edellisessä tarkastusvaliokunnassa käsiteltiin harmaa talous varsin syvällisesti ja saatiin myös aikaan merkittäviä muutoksia, jotka ovat jo vaikuttaneet Ruotsin lainsäädäntöön. Sanon, että se talous on kaksinkertainen verrattuna Suomeen ja kansainvälinen kauppa ehkä kolminkertainen, joten verotarkastajien määrä on oikeassa suhteessa Suomessa ja Ruotsissa, jos katsotaan sitä tarkastettavaa volyymia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2016 vp

14.23 **Mika Kari sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Jotta voisimme välttää hurskastelun tästä Panama-asiasta, odotamme varmasti toinen toisiltamme esityksiä ja konkreettisia tekoja. Harmaan talouden torjunnan tulee olla koko eduskunnan yhteinen tehtävä. Niin kuin tässä aiemmin sanottiin, edellinen hallitus teki paljon harmaan talouden torjunnan osalta, mutta ei ihan kaikkea.

Tein viime kaudella lakialoitteen, jossa esitin tilintarkastajille velvollisuutta ilmoittaa tilintarkastuksessa huomatuksi talousrikokseksi viranomaisille. Vastaava järjestely on ollut käytössä Ruotsissa jo vuodesta 2000 alkaen. Lakialoitteeni jälkeen edelleen hallitus teki samansisältöisen hallituksen esityksen, joka kuitenkin joutui poliittisen oikeiston jarrutuksen kohteeksi edustaja Lehden mainitsemassa talousvaliokunnassa vuosi sitten. Esitys jäi tekemättä, jäi viemättä läpi, jäi viemättä lainsäädäntöön. Nyt kannattaisi ottaa hyvät keinot käyttöön. Niitä hyviä keinoja löytyy myös selän takaa.

14.24 **Peter Östman kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä joku käytti puheenvuoron ja sanoi, että Panama-paperit tekevät suurta haittaa koko yhteiskunnalle. Minun mielestäni se, että asia tuli julkisuuteen, ei aiheuta haittaa, (Naurua) vaan päinvastoin nyt on mahdollista, että me saamme suunnanmuutosta aikaiseksi.

Mutta se, mikä on suuri haitta koko yhteiskunnalle, on nimenomaan veronkierto ja siihen liittyvät ongelmat, joista yksi ongelma on valtiontalouden verovaje. Tämä on ollut tiedossa, niin kuin edustaja Tolppanenkin sanoi, kauan täällä Suomessa, ja viime kaudella silloinen hallitus lähti tekemään uutta työtä. Kiittäisin verojaoston puheenjohtaja Lintilää, joka antoi avoimen tunnustuksen edelliselle hallitukselle, että me olimme oikealla linjalla. Nyt minä toivoisin todella, että nykyinen hallitus jatkaisi sitä hyvää työtä ja lisäisi ne tarvittavat resurssit, joista kuulumme Sari Essayah'nkin puheenvuorossa. (Puhemies koputtaa) Meillä oli vaihtoehtobudjetissa enemmän resursseja tähän, ja toivoisin, että hallitus tarttuksi tähän.

14.25 **Sanna Marin sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Veronkierto ja verovälttely on todella suuri ongelma niin Suomessa kuin koko Euroopassa. Menetykset julkisille talouksille ovat mittavat. On hyvä, että asiasta nyt keskustellaan, ja toivottavasti siihen myös puututaan. Ministerit ovatkin asiaan jo ottaneet kantaa, mutta nähtäväksi jää, minkälaisiin käytännön toimenpiteisiin tämä sitten johtaa.

Hallituksen osalta tämä "track record" ei ehkä ole kauhean mairitteleva. Vain viime syksynä hallitus esitti harmaan talouden torjunnan määrärahojen vähentämistä, esitti tehokkaan katumisen lakia, esitti hallintarekisterilakia, ja onneksi kuitenkin opposition painostuksesta ja kansalaisyhteiskunnan paineesta johtuen ymmärsi vetää nämä järjettömät esitykset pois. Nyt kuitenkin hallitus on jälleen tuomassa meille porsaanreikää, kun se valmistelee arvopaperikeskusasetuksen kansallista täytäntöönpanoa eli on tuomassa mahdollisuuden hallintarekisteröintiin (Puhemies koputtaa) suomalaisille ulkomailla. Toivon, että nämä ministerien puheet johtavat myös... [Puhemies keskeytti puheenvuoron puheajan ylittyä.]

14.26 **Outi Mäkelä kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tuohon edelliseen puheenvuoroon viitaten tänään on juuri lakivaliokunnasta valmistunut hallituksen esityksen 4/2016 mietintö liittyen tähän käännettyyn todistustaakkaan, jonka avulla voidaan vaikeuttaa tehokkaasti rahojen piilottamista ja niistä saatavaa laitonta hyötyä, koska syytetyn

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2016 vp

pitää itse tällöin osoittaa saanto lailliseksi. Lisäksi myös tämän hallituksen aikana ja lähivuosina tulee tehostumaan tietojenvaihto eri valtioiden välillä, joten ei voida sanoa, ettei tämä hallitus olisi vielä lainkaan tähän harmaan talouden torjuntaan puuttunut, vaan päinvastoin on ryhdytty ripeästi toimenpiteisiin.

Tämän Panama-paljastuksen osalta voi todeta sen, että tämä tosiaan lisää entisestään painetta tehostaa kansainvälistä yhteistyötä sekä EU:n tasolla että maailmanlaajuisesti, jotta tämä vapaamatkustaminen voitaisiin tehokkaasti kitkeä. Uskon, että tämä on koko yhteiskuntamme kannalta tärkeä asia, ja on ollut ilahduttavaa huomata, että täällä koko sali tuntuu olevan tästä asiasta harvinaisen yksimielinen.

14.28 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On hyvä muistaa, että tämänkin keskustelun aikana EU-maat ovat jo menettäneet 60 miljoonaa veronkierron seurauksena. Näin suuresta kokoluokasta on kysymys. Onkin hyvä, että nyt tässä salissa löytyy selkeä yhteisymmärrys siitä, että nyt on aika siirtyä sanoista tekoihin, ja on hyvä, että edustaja Mäkelä otti esiin tämän tietojenvaihtokysymyksen. Kysymyshän on siitä, toimivatko ne maat, jotka ovat siellä toisella puolella, niin kuin on sovittu. Komissio viime syksynä esitti, että niin sanottuja yhteistyö-veroparatiisilistoja tehtäisiin hieman kattavammiksi kuin mitä OECD on tehnyt. OECD:n listalla on vain kolme maata, jotka ovat yhteistyökyvyttömiä. Komissio ehdotti, että sinne tulisi ainakin kolmekymmentä. Vertailun vuoksi Suomen oma yhtiö Finnfund on ilmoittanut, että on 24 valtiota, joiden kanssa ei tehdä yhteistyötä. Tähän esitykseen hallitus suhtautui nihkeästi. Nyt, kun nämä Panama-paperit ovat tulleet ilmi, kysyn hallitukselta: (Puhemies koputtaa) oletteko valmiita muuttamaan kantaanne tässä asiassa?

14.29 Ben Zyskowiec kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Aivan aiheettomasti annetaan ymmärtää, muun muassa edellisessä puheenvuorossa, että nykyhallitus ei jatkaisi edellisen hallituksen hyvää työtä harmaan talouden ja verorikollisuuden torjumiseksi. Täällä jo edustaja Lintilä kertoi mitä parhaillaankin eduskunnan verojaostossa tähän liittyen käsitellään, ja muun muassa edustaja Outi Mäkelä kertoi tänään hyväksytystä lakivaliokunnan mietinnöstä, jossa isketään talousrikollisen arimpaan paikkaan eli hänen lompakkoonsa.

Mitä sitten kehysriihen tulee, niin ei ehkä ole realistista ajatella, että siellä tältä osin tehtäisiin ihan uusia ratkaisuja, mutta pitää olla edustaja Eero Lehden kanssa vähän eri mieltä tästä verotarkastuksesta: jos Ruotsissa on 200 ja Suomessa 12 henkilöä työskentelemässä näissä merkeissä, niin kyllä mielestäni on tarpeen harkita, eikö Suomessa olisi taroituksenmukaista ja itse asiassa kannattavaa lisätä näiden työntekijöiden määrää.

14.30 Markus Mustajärvi vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Esko Seppäsen uusimmassa kirjassa on päivän teemaan liittyen ihan mielenkiintoinen otsikko: Sipilän luottopankki on Wahlroosin Nordea. Elikä yhteen otsikkoon — ja myöskin asiallisesti — kytkeytyy yhteen pääministeri, Wahlroos ja Nordea, jotka kaikki ovat olleet julkisuudessa näiden asioiden tiimoilta. Pääministerin sijoitukset ovat nimenomaan sijoitusinstrumentteihin ja Nordea-konserniin. Hän ilmoittaa pääomatuloikseen 75 000 euroa, mutta tässä hän pitää erottaa se, että siinä on vain se pääomatulo, joka on nostettu ulos, ja osa kasvaa korkoa korolle. Pankit ja vakuutusyhtiöt ruokkivat tätä kehitystä. Lyhyessä aikaa näiden sijoitusten määrä on kasvanut nolasta jopa 10 miljardiin euroon, ja vakuutusyhtiöt

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2016 vp

ovat esimerkiksi luoneet sellaisen sijoitustyökalun, joka ei vakuuta mitään, mutta jolla saa kaikki vakuutusten veroedut.

14.31 Mikko Kärnä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Jotta välttäisimme tämän hurskastelun, niin on hyvä kuitenkin muistaa, että veronkierto ja -välttely on erittäin vanha ilmiö, ja sitä on varmasti esiintynyt niin kauan kuin veroja on ollut olemassa. Mikä rajoittaa tähän puuttumista? Se oli hyvä kysymys edustaja Lindtmanilta. Itse näen, että se suurin rajoittava tekijä on valtioiden itsemääräämisoikeus. Nyt täytyy käyttää kaikki voimat yhdessä kansainvälisellä tasolla, unionitasolla ja kansallisella tasolla siihen, että tätä toimintaa kyetään rajoittamaan siihen pisteeseen kuin se ylipäättään on mahdollista. Mutta valitettavasti en ole niin optimistinen, että me täysin tällaisesta ilmiöstä kykenemme — varsinkaan kansallisilla päätöksillä — eroon pääsemään, mutta siihen on tietysti pyrittävä.

14.32 Ville Niinistö vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Uskon, että kaikilla tässä salissa on hyvä tahto puuttua siihen verovälttelyyn, joka on jo nyt laitonta, mutta tässä on selkeä ero sen välillä, että salin oikea laita puhuu lähinnä nykyisen lain tilan valvonnan parantamisesta, ja me haluamme parantaa lakeja niin Suomessa kuin EU-tasolla, jotta verovälttely ja veronkierto ja aggressiivinen verokilpailu eivät olisi mahdollisia. Ja tästä tässä on kysymys, paljon laajemmasta ilmiöstä. Jos maailman varallisuudesta tällä hetkellä jo yli puolet on keskittynyt rikkaimman prosentin käsiin ja samaan aikaan erilainen rahanpesu ja tällaiset ilmiöt liittyvät näihin veroparatiiseihin, niin meidän pitää tehdä voimakkaasti töitä sen eteen, että veroparatiisit saadaan kokonaan kiinni ja myös EU:n sisällä saadaan minimiverokannat pääomaverotukselle ja yhteisöverotukselle, jotta tällainen aggressiivinen verokilpailu EU:n sisälläkin voidaan torjua. Ja meillä on vähän ongelmallinen tilanne, esimerkiksi komissaari Junckerin omassa maassa: hän on itse toiminut pääministerinä, ja Luxemburg on näitä maita, jotka ovat hyvin aggressiivisen verokilpailun toimijoita. Eli tähän ilmiöön (Puhemies koputtaa) on puututtava laajemmin, jotta me voimme rahoittaa hyvinvointia.

14.33 Kimmo Kivelä ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Panama-case nimenomaan puhkaisi mätäpaiseen — mätäpaiseen, joka on ollut tiedossa. Tämän täytyy johtaa maailmanlaajuiseen havahtumiseen, että entisillä konsteilla ei voida jatkaa. Suomessa on tehostettava harmaan talouden torjuntaa ja ennen kaikkea nyt, kun etsitään uusia tulonlähteitä ja valtiontalouden tasapainoa, on käännettävä jokainen kivi lainsäädännön muuttamiseksi, jotta varat ovat laillisilla teillä ja sitä kautta valtiolle tulee lisää verotuloja, joita me todellakin kipeästi tarvitsemme hyvinvointimme turvaamiseen.

14.34 Paavo Arhinmäki vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tutkiva journalismi ja vuodot ovat oleellinen osa demokratiaa ja avoimuutta. Aikaisemmin oli Lux Leaks, jossa nähtiin tätä, ja nyt on Panama-paperit. Eivät nämä yllätyksenä tulleet, edustaja Tolppanen, kuin korkeintaan ehkä europarlamentaarikko Halla-aholle ja Ruohonen-Lernerille, jotka ainoina meppinä äänestivät vastaan, kun yritettiin europarlamentissa hillitä tätä verojenkiertoa.

Mutta nyt on nähtävä se, että laittoman veronkierron lisäksi pitää muuttaa lainsäädäntöä niin, että tätä laillistakaan — nyt laillista — veronkiertoa ei hyväksytä. Ja kun paikalla on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2016 vp

oikeusministeri Lindström ja kun esitin avauspuheenvuorossa 12-kohtaisen ohjelman siitä, miten niin Suomen tasolla kuin EU-tasolla pitää pikaisesti lähteä puuttumaan sekä laitomaan veronkiertoon että toisaalta tähän aggressiiviseen verosuunnitteluun, joka vielä ei ole laitonta, niin nyt mielelläni kuulisin ministeri Lindströmltä, mitä toimia te oikeusministerinä olette näistä käynnistämässä.

14.35 Ville Vähämäki ps (vastauspuheenvuoro): Puhemies! Ihan muutama huomio tästä Panaman tapauksesta. Tässä keskustelussa tai muuallakaan julkisuudessa ei ole huomioitu sitä asiaa, että itse asiassa muun muassa Suomen osalta tämä nimilista, mikä on netissä tällä hetkellä jaossa, on siellä ollut jo 27.12.2013 eli tämä on itse asiassa jo kolme vuotta vanhaa tietoa. Ja mitä teki edellinen hallitus vuosina 2014 ja 2015, kun nämä nimilistat ovat kuitenkin olleet tiedossa? Missä ovat ne edellisen hallituksen hyvät teot ja toimet? No, hyvää on kuitenkin, että tiettyjä tiukennuksia on tulossa, muun muassa OECD:n BEPS-hanke ja Anti-BEPS, tämä on hyvä hanke. Ei muuta.

14.36 Pekka Haavisto vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Panama-paperien julkistaminen osoittaa, että suuret ongelmat ovatkin jossain muualla kuin 5 euron pitsoissa. Minusta on tärkeä kiinnittää nyt huomiota kahteen asiaan.

Toinen on se, että meillä on suorassa ohjauksessamme valtionyhtiöt. Viime hallituksen kaudella käynnistettiin jo avoimuusprojekti verotietojen julkistamiseksi ja saamiseksi, verojalanjäljen saamiseksi kaikista valtionyhtiöistä, ja tätä täytyy jatkaa myös niissä, missä valtio on vain osaomistajana.

Toinen asia ovat julkiset hankinnat. Tiedämme, että sote-uudistuksen myötä varmasti terveydenhuolto- ja sosiaalisektorilla ehkä yhä suurempaa jalansijaa saavat erilaiset yksityiset yritykset. On erittäin tärkeää, että näiden verojalanjälki on näkyvissä ja myös että kilpailutuksen kriteerinä voi olla se, että yhtiöt maksavat veronsa Suomeen.

14.37 Ville Skinnari sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Haavisto nosti esiin aivan oikein mittasuhteet siitä, mistä on kysymys kansainvälisesti ja mistä kotimaassa. Mutta silti Suomessa vuonna 2010 tehdyn tutkimuksen mukaan sijoitustoiminnan tuottoja jätettiin ilmoittamatta 800 miljoonaa euroa. Se on paljon se.

Kun katsomme Panamaa, pelkästään Panamaa, niin ei voi välttyä siltä uhkakuvalta tai jopa toiveelta, että lähempänä meitä — Luxemburgissa, Jersey saarella, Mansaarella — olevat tahot myös tulevat jatkossa vuotojen paljastusten kohteeksi. Voi vain kuvitella, millaisia listoja, millaisia bittejä sitten näemme.

Suomen malli, kuten tässä aikaisemmin todettiin, on hyvä malli, ja toivoisinkin nyt hallitukselta, että niin komission kuin koko Euroopan unioninkin suuntaan vietäisiin eteenpäin sitä avoimuutta, mitä (Puhemies koputtaa) me suomalaiset osaamme.

14.38 Veera Ruoho ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Mikä on valmiiksi rikkaiden motiivi Panama-keissien tapauksille? Ahneus on varmaan hyvä arvaus siihen. Mutta harmaata taloutta torjutaan myös sillä, että verotus kannustaa yrittämään eikä tukahduta ihmisten halua yrittää. Tunnen monia pienyrittäjiä, jotka maksavat veronsa asianmukaisesti, tekevät monasti seitsemänä päivänä viikossa töitä ympäröivästä päivästä. Heidän viestinsä on aina ollut: Suomessa ei kannata yrittää, ellei halua menettää terveyttään. Nämä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2016 vp

yrittäjät eivät ole Panama-keissejä eivätkä sellaisiksi tule, mutta auttavat ymmärtämään, että olennaista on poistaa motiivit veronkiertoon ja aggressiiviseen verosuunnitteluun.

14.39 Touko Aalto vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Täällä ollaan huolissaan verotuloista, hyvä niin. Näin kehysriihen alla on kuitenkin kysyttävä: aikooko hallitus vähintäänkin edistää julkisten verotulojen säilyttämistä Suomessa pelkkien menoleikkausten sijaan? Ja aikooko hallitus edelleen jarruttaa muun muassa edustaja Lindtmanin mainitsemaa EU-komission esitystä vuodelta 2015 yhtiöiden verojen välttelyn kitkemisestä, vai aikooko se Panama-paperien jälkeen kannattaa noita komission esityksiä? Ja aikooko hallitus käyttää — ja aikooko ennen kaikkea eduskunnan enemmistö edellyttää, että Suomi käyttää — sille kuuluvaa lainsäädäntövaltaa ja estää omistusten piilottamisen ja verovälttelyn hallintarekisterin kautta niin Suomessa kuin ulkomailla?

14.40 Jari Myllykoski vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On oikein tässä salissa toistettu toistamisen jälkeen sitä, että nyt puheet eivät riitä eikä se, että asioita tuomitaan. Nyt tämän hallituksen tarvitsee lähteä sille tielle, joka poistaa näitä mahdollisuuksia. Ei meidän pidä jäädä odottelemaan EU-tasoista säädäntöä. Jos nyt oikein erään edustajan puheenvuorosta kuului, niin oli aivan niin kuin meidän täytyisi tehdä ensin Kiinan kanssa verosopimus, ennen kuin me voimme omia toimiamme täällä rakentaa. Nyt on juuri se hetki, mitä me tarvitsemme. Me tarvitsemme avoimuutta tähän, sillä näiden Panama-keissien taustalla on se, mitä meillä tapahtuu koko ajan. Aggressiivista, moraalitonta verosuunnittelua, missä konsernitasolla tehdään siirtoja ja sieltä tuleva veroton tulo siirretään sen jälkeen erilaisiin holdingyhtiöihin, joita tässä maankolkassakin, Euroopassa, Luxemburgin osalta kovasti hellitään.

14.41 Maria Tolppanen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Totta kai kaikki se, mitä Euroopan unionin tasolla voidaan tehdä tämän asian hoitamiseksi, on tehtävä, ja siihen ei varmasti riitä pelkästään hallituspuolueiden mepit — siihen tarvitaan kaikkien eri puolueiden mepit, (Välihuutoja vasemmistoliiton ryhmästä) kun vain saataisiin myöskin ne pääomapiirit mukaan tätä asiaa tekemään. Nyt en puhu niistä ihmisistä, jotka eivät ole täällä paikan päällä.

Mutta toinen asia, joka olisi tärkeää (Välihuuto) hoitaa kansallisesti — saanko puhua loppuun? — olisi se, että näitä verotarkastuksia tehtäisiin entistä enemmän. Nimittäin vuonna 2014 verotarkastusten seurauksena pystyttiin verottamaan lisää 405 miljoonaa euroa. Se on todella paljon. Yksi verotarkastus tuotti 86 789 euroa, jos kategorisesti laskeaan sen mukaan, kuinka paljon tuli rahaa ja kuinka moni oli tekemässä näitä. Ongelmana on tässä asiassa se, että meiltä on vähennetty verotarkastajia huimasti. Laskennallisesti yksi verotarkastaja tienaa oman palkkansa yli 30-kertaisesti (Puhemies koputtaa) vuodessa.

14.42 Johanna Ojala-Niemelä sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Ville Vähämäki täällä tivasi, että mitä on tehty viime vaalikaudella harmaan talouden torjumiseksi. Tämä selviää tarkastusvaliokunnan raportista, joka on julkaistu tammikuussa 2015. Harmaan talouden kunnianhimoisen torjuntaohjelman toimet ovat pureet parhaiten rakennusalan lisäksi etenkin kuljetus- ja romualoilla, ympäristörikosten valvonnassa ja ulosoton erikoisperinnässä. Esimerkiksi rakennusalan käännetyn arvonlisäverojär-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2016 vp

jestelmän veronumero ja työmaiden kirjalliset henkilöluettelot sekä urakoiden ja työntekijöiden ilmoittaminen verottajalle lisäsivät verotuloja ja kitkivät epätervettä kilpailua. Tuolloin satsattiin 20 miljoonan euron lisäresurssit tähän, ja ne maksoivat monin verroin itsensä takaisin. Tämä lisärahoitus tehtiin pääosin henkilöstölisäyksiin niin, että harmaan talouden torjuntaan ja valvontaan oli käytettävissä 335 henkilötyövuotta enemmän kuin sitä edellisellä vaalikaudella. Mutta kysyn: missä nämä rahat ovat nyt? (Puhemies koputtaa) Tämä hallitus sen sijaan nipisti nämäkin rahat pois.

14.43 Arto Satonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Mitä tähän Panamakeissiin tulee, niin on itsestäänselvää, että on hyvin tuomittavaa se, että veronkiertoa harjoitetaan ja pitää kansainvälisin toimin pystyä sitä jatkossa tehokkaammin estämään, ja uskon kyllä tämän automaattisen tiedonvaihdonkin asiassa auttavan.

Mutta pyysin puheenvuoroa oikeastaan sen takia, minkä Ojala-Niemelä täällä otti esille: Se on aivan totta, että edellisen hallituksen aikana tehtiin todella merkittäviä asioita nimenomaan rakennusalaan, kuljetusalaan ja hotelli- ja ravintola-alaan liittyen, jotka täällä Suomessa olivat suurimpia harmaan talouden aloja. Mutta ennen kaikkea, ja toisin kuin ehkä äskeisestä puheenvuorosta kävi ilmi, se tehtiin muuttamalla lainsäädäntöä, ja siellä keskeisiä asioita oli muun muassa se, että rakennustyömailla pitää olla henkilökortti, jotta me tunnustamme ne henkilöt, koska meillä oli henkilöitä, jotka olivat töissä sekä Suomen että Viron rakennustyömailla mutta eivät maksaneet veroa kumpaankaan paikkaan. Ja tiedän, että entinen ministeri Ihalainen oli näissä asioissa hyvin aktiivinen. Oli hyvä, että näitä ja muitakin uudistuksia saatiin eteenpäin, ja silloin löydettiin juuri niitä kohteita, millä saatiin oikeita asioita aikaan.

14.44 Mika Kari sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Satonen juuri aikaisemmin käytti puheenvuoron, ja toki on mahdollisuus myös kysyä edustaja Satoselta.

Edustaja Zyskowicz aikaisemmin mainitsi tämän Ruotsin mallin: Ruotsilla on 200 viranomaista verottajalla tutkimassa talousrikosepäilyjä ja vastaavasti Suomella 12. Jos oikein muistan, edustaja Zyskowicz taisi sanoa tyyliin: meidän pitäisi etsiä mallia Ruotsista.

Eikö nyt pitäisi ottaa viime kaudella ministeri Ihalaisen esiin tuoma tilintarkastuslain muutos uudelleen nykyhallituksen käsittelyyn? Siinä on konkreettinen esitys siitä, millä tavalla tilintarkastajat pääsevät kiinni talousrikosepäilyihin. Tällä hetkellä nykylainsäädännön ja viime kaudellakin voimassa olleen lainsäädännön mukaan tilintarkastaja ei saa ilmoittaa asiakkaansa talousrikosepäilystä muissa tapauksissa kuin silloin, kun kyseessä on epäily kansainvälisen terrorismin rahoittamisesta tai rahanpesusta.

Tässä edustaja Haavistolla oli ihan hyvä ja konkreettinen esimerkki tämä pitsaesimerkki, mutta nostaisin kyllä esiin tämän hyvin laajalle tässä yhteiskunnassa menneen rakenteellisen korruption. Vaikka me olemme Suomessa maailman vähiten korruptoitunut maa, me emme ole kumminkaan korruptiosta täysin vapaa maa.

14.46 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Tolppanen ja myöhemmin edustaja Kivelä sanoivat painokkaasti, että jokainen kivi pitää kääntää, jotta löydettäisiin porsaanreiät.

Mutta sitä ihmeellisempää on, että hallitus on tuonut eduskuntaan uuden porsaanreiän palauttamalla hallintarekisterin, jonka piti olla haudattu ja kuopattu vain neljä kuukautta

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2016 vp

sitten. On selvää, että emme itse voi olla esimerkkinä avoimuudesta muulle Euroopalle, jos emme noudata Suomen mallia, joka sitä paitsi on neuvoteltu EU:ssa siten, että meillä on siihen oma poikkeama. Ja tässä neuvottelussa, ironista kyllä, keskeinen toimija oli kokoomuksen europarlamentaarikko Sirpa Pietikäinen — siis samasta puolueesta, jonka valtiovarainministeri juuri nyt on tuomassa tämän Suomen poikkeuksen pilaamisen.

Eli aloitetaan ihan tästä, että poistetaan tämä mahdollisuus piilottaa suomalaista omaisuutta ulkomaille.

14.47 Arto Satonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aivan kuten edustaja Zyskowicz sanoi, niin varmaan on hyvä tarkastella myös näitä harmaan talouden torjunnan henkilöresursseja. Mutta puheenvuoroni ajatuksena oli kyllä tuoda esille se, että on hyvin järkevää katsoa lainsäädännöllisiä keinoja, sellaisia, jotka konkreettisesti osuvat niihin asioihin, joista on puhe.

Tänään lakivaliokunnasta on jo yksi sellainen tullut ulos, kuten täällä edustaja Mäkelä kertoi. Ja tosiaan näistä viime vaalikaudella tehdyistä, paitsi tämä henkilökortti myöskin olennainen oli tämä tilaajan selvitysvastuu, joka nimenomaan kohdennettiin niille aloille, joissa oli kaikkein eniten harmaata taloutta.

Nyt täytyy sitten muistaa se, että sitten taas on tarpeetonta luoda sellaista byrokratiaa sellaisille aloille, joissa meillä on tilanne hallinnassa. Mutta siellä, missä on selvästi harmaata taloutta, kuten esimerkiksi rakennuslalla, niin tämä tilaajan selvitysvastuu on ollut hyvä ja toimiva järjestelmä. Ja tämäntyyppistä täsmäarviointia tulee tehdä, mikä on tehokasta ja eteenpäinvievää.

Puhemies Maria Lohela: Edustaja Laukkanen, ja sitten puhujalistaan.

14.48 Antero Laukkanen kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Näyttää siltä, että suomalaisten iloisten veronmaksajien joukko hiipuu ja iloisten veronkiertäjien joukko kasvaa. Kuitenkin on niin, että nykyinen digitaalinen toimintaympäristö takaa sen, että lähes kaikesta, mitä me teemme, jää näkymätön jälki.

Iso kirja sanoo, että se, jolle paljon annetaan, siltä paljon vaaditaan. Kun yhteiskunnan merkittävät toimijat jäävät kiinni housut kintuissa verosuunnittelusta, joka ei päivänvaloa kestä, niin siihen ei tule koskaan suhtautua kevyesti.

On myös huomattavaa se, että jos ainoa veronkiertoa estävä tekijä on laki ja valvonta, niin sekin kertoo tästä yhteiskunnasta aika paljon. Meillä on hyvin merkittävä moraalivaje. Tämä on koko yhteiskunnan peiliin katsomisen paikka: mikä valintojamme oikeasti ohjaa?

14.49 Anna Kontula vas: Arvoisa rouva puhemies! Veroparatiisitoiminta on tämänkin salin ongelma paitsi sen vuoksi, että se vaikeuttaa järkevien budjettien laatimista valtiolle, myös vallanpitäjien sidonnaisuuksien takia. Veroparatiisien myyntituotehan nimenomaan on näiden sidonnaisuuksien salaaminen. Kansalla on sen vuoksi oikeus olettaa jämäkkiä toimia veroparatiiseja vastaan.

Tällä hetkellä tilanne ei näytä kovin hyvältä ainakaan, jos katsotaan hallituksen kantoja muun muassa komission tiedonantoon tehokkaasta yhtiöverojärjestelmästä, eli täällä jo mainittu tiedonanto, jossa pyritään vähentämään muun muassa verovälttelyä, joissakin kohdin myös veronkiertoa. Siinä esitetään laajaa veroparatiisilistaa, joka sekä toimisi painostuskeinona näitä veroparatiiseja kohtaan että myös auttaisi suomalaisten sijoittajien

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2016 vp

oman sijoitustoiminnan suunnittelussa. Hallitus vastustaa. Siinä esitetään patenttiboksien hillitsemistä — kysymys on siis innovaatiobokseista, joiden kautta Suomi häviää koko ajan verotuloja. Hallitus kannattaa mieluummin tässä asiassa brittien vesittämää OECD:n vaihtoehtoa, joka on huomattavasti "nössömpi" kuin se, mitä komissio ajaa. Hallituksen kanta on lähinnä passiivista mutinaa myös silloin, kun esitetään EU:n yhteistä yhteisöverokantaa tai maakohtaista kirjanpitoa.

Hyvät kollegat, on hyvä muistaa, että Panama-paperit ovat vain yhden asianajotoimiston materiaalia. Veroparatiiseja ja näitä asianajotoimistoja on huomattavasti enemmän. Samalla on hyvä muistaa, että veroparatiisit ovat vain yksi alaluku verovälttelyn globaalissa historiassa. Ilmiö on huomattavasti laajempi, huomattavasti institutionalisoituneempi kuin kukaan vielä tällä hetkellä pystyy täysin hahmottamaan. Tällä hetkellä minun tiedossani ei ole yhtään suomalaista vallanpitäjää, joka olisi linkittynyt tähän tai johonkin vastaavaan veroparatiisikeissiin, mutta sellaisia voi tulla, ellei ilmiötä saada ja laiteta kuriin.

Olisi toivottavaa, että Suomi muuttaisi linjaansa ja ryhtyisi aktiivisiin toimiin vielä hyvällä säällä, ei poliittisen kriisin kautta, niin kuin nyt varmaankin Islannissa tullaan tekemään.

14.52 Ville Niinistö vihr: Arvoisa puhemies! On hyvä, että eduskunta saa heti tuoreeltaan tilaisuuden keskustella näitten Panama-paperien kautta julkisuuteen tulleesta laajasta vyyhdistä nimeltä veroparatiisit, verovälttely ja veronkierto. Ja juuri se kokonaisuus on tässä se, mitä pitää nähdä, ei puhua vain yksittäisistä nimistä tai henkilöistä, vaan tunnistaa se, että tämä toiminta muokkaa koko maailmantaloutta tavalla, joka tekee pitkällä aikavälillä mahdottomaksi rahoittaa hyvinvointivaltion, mahdottomaksi sen, että kansanvaltaisesti voidaan hallita omia kohtaloita eri maissa ja eri maiden parlamenteissa. Jos kaikkein varakkaimmat ihmiset maailmassa voivat aina välttää verot, joko laillisesti tai sitten tämän salaisuuden verhon avulla jo nykyään laittomasti, ja samalla ne, jotka tekevät rikollista toimintaa, voivat myös pestä rahojaan näitten veroparatiisien kautta, niin on täysin mahdotonta rakentaa yhteiskuntaa, joka on tasa-arvoinen, oikeudenmukainen, jossa torjutaan köyhyyttä ja jossa — haluan korostaa — jossa markkinatalous toimii reilusti.

Meillä on Suomessa iso ongelma siinä jo, että veroparatiisien kautta toimivat suuret kansainväliset yritykset pystyvät minimoimaan verot siirtohinnoittelulla ja veroratkaisuilla niin, että he pystyvät kilpailussa voittamaan pienyritykset ja paikalliset toimijat ja myös kolmannen sektorin toimijat. Haluan sanoa, että nyt kun mietitään myös Suomessa näitä toimia, mitä tästä seuraa, niin meidän pitää tehdä niin kotimaassa kuin EU-tasolla töitä sen eteen, että julkisissa hankinnoissa voidaan EU-lainsäädäntöä muuttaa ja kotimainen lainsäädäntö soveltaa niin, että kilpailutuksissa ei tarvitse huomioida tällaisia yhtiöitä, jotka käyttävät veroparatiisiyhtiöitä. Se on jopa hyvin iso uhka koko sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteelle, jos tällaisten toimijoiden annetaan vallata yhä enemmän alaa, koska niitten sitoutuneisuus myös sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämiseen ja ihmisten pitkäjänteiseen palvelujen turvaamiseen on heikko.

Mutta on myös muita keinoja. Tämän meidän kotimaisen kilpailutuksen lisäksi pitää miettiä, mitä Suomen hallitus voi tehdä EU-tasolla ja mitä EU-maat voivat yhdessä tehdä. Ja siinä haluan myös sanoa sen, että olen ollut tosi pettynyt siitä, että Sipilän hallitus on tähän mennessä ihan virallisissa kannoissaan jarruttanut komission tekemiä, tiedonannossaan tekemiä, ehdotuksia siitä, miten voidaan puuttua veronkiertoon ja verosuunnitteluun jatkossa yhä tehokkaammin. Se ei vain riitä, että meille tulee automaattinen tiedonvaihto

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2016 vp

2017 alussa — jota itse asiassa oikeistopuolueet europarlamentissakin yrittivät jarruttaa pitkään — koska tämä automaattinen tietojenvaihto tulee tällä hetkellä vain verottajien välille. Ne samat tiedot pitää saada myös poliisille, niitten pitää olla mahdollisimman kattavia ja automaattisia ja mahdollisimman reaaliaikaisia. Eli myös tässä tietojenvaihdossa on vielä lisää töitä ja pitää varmistaa, että kaikki maailman maat tulevat siihen mukaan.

Sen lisäksi pitää myös miettiä sitä, miten yritysten verotiedot ovat mahdollisimman avoimia, ja siinä tämä maakohtainen kirjanpito on aivan välttämätöntä. Kun päästään semmoiseen maailmaan, että jokaisen yrityksen, jokaisen ihmisen tiedot, mitä hän kussakin maassa on tienannut ja maksanut veroa, kun ne tiedot ovat viranomaisten saatavilla, niin silloin voidaan varmistaa, että tällaista epävertettä veronkiertoa, joka on jo nyt laitonta, ei voi tapahtua, ja voidaan puuttua myös verovälttelyyn. Ja nämä on yksinkertaisesti saatava kaikkiin kansainvälisiin sopimuksiin ja EU-tasolla läpi, ja tässä tämän maakohtaisen kirjanpidon aikaansaaminen on sellainen, missä Suomen hallituksen on muutettava linjaansa, koska se on myös siinä ollut aika epäileväinen.

Sen sijaan valtion enemmistöomisteisilla yrityksillä maakohtainen raportointi on jo viime hallituskauden aikana saatu aikaan — siinä ministeri Haavisto teki kovasti töitä — mutta siinäkin pitää varmistaa, että se on kattavaa ja siellä mahdolliset porsaanreiät tukitaan, koska eri yhtiöt ovat vähän eri tavoin tulkinneet sitä, mitä tämä maakohtainen raportointi on.

Avoimuutta on lisättävä myös julkisilla rekistereillä yritysten tosiasiallisista omistajista, jotta tiedetään, ketkä yrityksissä oikeasti toimivat ja ketkä ne omistavat. Ja tässä hallituksen tuore esitys hallintarekisteröinnin mahdollistamisesta suomalaisomistajille ulkomaalaisten arvopaperikeskusten kautta menee aivan väärään suuntaa. Eli puheiden ja tekojen pitää olla sopusoinnussa. Tähän mennessä hallituksen ehdotukset ovat olleet enemmän tällaisia verovälttelyä paijaavia, kuten myös se surullisen kuuluisa veroarmahduslaki, joka onneksi kaatui sen takia, että perustuslakivaliokunnassa oli jo vahva epäily siitä, että tätä ei voi edes hyväksyä.

Ja näin ollen nyt Sipilän hallitukselta toivotaan... Tässä ei ole tarkoitus nyt riidellä, mutta tämä on nyt niin kuin herätyksen paikka: ei ole mitenkään markkinatalousajattelua sallia tällaista verovälttelyä. Se on epäreilua toimintaa, se on ryöstökapitalismia, jossa maailman varallisuus keskittyy yhä enemmän harvojen käsiin ja niitten käsiin, jotka ovat kaikkein röyhkeimpiä välttelemään veroja. Ja se ei voi olla myöskään porvarillisesta maailmankuvasta se oikea tapa toimia. (Markus Mustajärvi: Eikä sosialistisesta!) — Eikä sosialistisestakaan. — Joten minä toivon, koska ne jarruttavat voimat ovat olleet nyt nykyisissä hallituspuolueissa. Niin europarlamentissa kuin kotimaassa porvaripuolueet ja perussuomalainen puolue, heidän edustajansa, ovat äänestäneet joko verovälttelyyn puuttumista vastaan tai ainakin hyvin epäsäännöllisesti. Nämä kaikki tiedot löytyvät europarlamentin äänestyskäyttäytymisistä ja Suomen hallituksen linjoista, ja nyt on korkea aika herätä, että markkinatalous toimii silloin, kun kaikilla on samat reilut pelisäännöt.

Ja arvoisa puhemies, loppuun vielä se, että tämäkään ei vielä riitä, että tähän avoimuuteen päästäisiin, saadaan veroparatiisit kiinni sitä kautta, vaan meidän pitää myös puuttua siihen, että jo tämä aggressiivinen verotasojen painaminen alas, aggressiivinen verokilpailu myös EU:n sisällä, estää meitä ylläpitämästä reilua, hyvää verojärjestelmää, ja jo se luo sen paineen, että sitten verosuunnittelulla pyritään minimoimaan veroja. Ja sen takia olisi tärkeätä EU:n yhteisen vapaan liikkuvuuden ja kilpailukyvyynkin kannalta, että se toimisi reilusti. Jos olisi yhteiset pelisäännöt siitä, mitkä yritysverotuksen ja pääomaverotuksen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2016 vp

minimitasot olisivat, niin tällaisia Irlannin kaltaisia keissejä ei synny. Irlannissa osin koko taantumakin aiheutui siitä, että heillä oli aggressiivista verokilpailua, keräsivät sinne pääomia, tuli hintakupla asuntomarkkinoille, se räjähti käsiin, sen jälkeen he jatkoivat edelleenkin aggressiivista verokilpailua, ovat saaneet talouttaan nousuun, mutta koko pohja on epävakaalla pohjalla. Seuraava kriisi kun tulee, niin jälleen tämä Euroopan sisäinen rahojen jakautuminen on epätervettä tästä aggressiivisesta verokilpailusta johtuen. Eli ei se ole pitkällä välillä välttämättä edes näiden maiden oma etu, että ne kilpailevat veroilla. Mutta nyt yksi asia on selvää: tässä häviämme me, jotka pyrimme varmistamaan, että tuloerot maassa ovat kohtuullisia ja että Suomessa on tasa-arvoiset mahdollisuudet yrittää ja menestyä.

Minä itse uskon semmoiseen vapauskäsitykseen, jossa jokaisella nuorella on yhtäläinen lupaus pärjätä elämässään, ja silloin tuloerojen pitää olla kohtuullisia ja markkinatalouden pelikentän pitää olla reilua. On päivänselvää, että nykypäivänä edes Suomessa se ei ole niin johtuen verovälttelystä, harmaasta taloudesta, mutta ennen kaikkea maailmanlaajuisesti se ei ole niin, ja suunta on täysin väärä. Rikkain prosentti maailmassa omistaa tällä hetkellä jo yli puolet varallisuudesta. Esimerkiksi Yhdysvalloissa, joka on monessa asiassa ollut semmoinen kansainvälinen vertailukohta, kaikki varallisuus käytännössä, mitä he ovat viimeisen 40 vuoden aikana kasvattaneet, on keskittynyt rikkaimman kymmenyksen taskuihin, keskiluokka ei ole saanut mitään ja köyhät ovat köyhtyneet, ja vielä siitä rikkaimmasta kymmenyksestä rikkain prosentti on saanut eniten. Ja tällainen kehitys tulee, jos verojärjestelmiä ja kansainvälistä veronkiertoon puuttumista ei saada reiluksi. Rahaa kertyy harvojen käsiin, se on kapitalismia eikä markkinataloutta, ja se on torjuttava. Kysymys ei ole vain siitä, että yksittäiset ihmiset kiertävät veroja tai ovat ahneita, vaan koko järjestelmä on muutettava.

15.01 Markus Mustajärvi vas: Arvoisa puhemies! Sijoitustoimintaa hyvin tunteva Tom Lindström on blogissaan kirjoittanut, että sijoittaminen vakuutuskuoren sisällä kuten kapitalisaatiosopimusten ja vakuutussijoitusten kautta on olemassa ainoastaan näiden sopimusten verosuunnitteluominaisuuksien takia. Asetelma on päivänselvä, maksetaan vakuuttamisesta, ettei tarvitsisi maksaa veroja.

Jos menee tämän aiheen varsinaiseen käsittelyyn, aihetta on käsitelty niin laveasti, että tuskin pääministeri ihan näihin kaikkiin vääryyksiin on ehtinyt syyllistyä ja ei nyt ainaakaan laittomuuksiin, mutta tämä ilmoitusmenettely on siinä mielessä kyseenalainen, että se ei ole avoin vaan se jää avoimeksi. On hyvä, että esimerkiksi aikoinaan käytiin läpi ministeri Lehtomäen Talvivaara-sijoitukset ja hänen lähipiirinsä Talvivaara-sijoitukset. Talvivaara oli silloin vielä kiinnostava sijoituskohde, vaikkei taida enää sitä olla. Mutta näiden sidosten läpikäynti oli äärimmäisen tärkeä. Mutta näissä sijoitusinstrumenteissa, joissa myöskin pääministeri on mukana sijoittajana, sehän mahdollistaa sen kuoren sisäisen aktiivisen kaupan omaehtoisesti, vaikka ne ovat sen vakuutusyhtiön hallinnassa.

Näitä vakuutuspapereita ja sijoitusinstrumentteja on tehty sekä kotimaisten että ulkomaisten finanssisijoitusten ympärille. Se volyyymi on aivan valtava. Kun pankki ja vakuutusyhtiöt määrätietoisesti ruokkivat tällaista kehitystä, että on mahdollisimman vaikea valvoa sijoitustoimintaa, omistuksia ja joskus hyvinkin kyseenalaisia sidoksia, niin se on vaarallinen suuntaus. Kannattaa huomata, että maakunnissa viime vuosina monesti äyrikuningas tai äyrikuningatar on ollut sote-palveluita tuottaneen yrityksen omistaja, joka on myy-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2016 vp

nyt sijoituksensa hyvällä hinnalla kansainvälisille sijoittajille, eivätkä he varmaan vahingossa ole tässä valintaansa tehneet.

15.03 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Voisi todeta alkuunsa, että nämä veroparatiisit ovat hyvinvointivaltion syöpä. Se nakertaa meitä ja aiheuttaa köyhyyttä, hallituksille eri maissa, kuten täälläkin porvarihallitukselle, leikkaustarpeita niiltä, joilla kuitenkin kaikkein vähiten on.

Panamalaisen asianajotoimiston asiakirjavuoto paljastaa kansainvälisen veronkierron ja aggressiivisen verosuunnittelun laajuuden ja monimuotoisuuden. On erittäin hyvä, että tässä salissa on tänään keskusteltu siitä, että on laitonta, mutta meillä on myös moraalitonta, kaikkien tuomitsemaa laillista veronkiertoa eli verosuunnittelua. Toivotaan, että tämän päivän keskustelu myös herättää kaikissa meissä sen tunteen, että nyt on jatkettava edellisen hallituksen linjalla ja tehostettava toimia eikä niin kuin tässä on jo lueteltu, mitä tämä hallitus on meinannut, armahduksia, hallintarekistereitä, ja vielä kerran keittiön kautta koe-tetaan tuoda sama paketti eri paperiin käärittynä.

Tämän taustalla on kuitenkin se, mikä on meidän arkipäiväämme, eli konsernitalous, jonka puijauksiin on puututtava. Esimerkiksi kilpailukyky sopimuksesta ei tule olemaan mitään hyötyä, jos vientiyritys myy tuotteensa nollakatteella ulkomaalaiselle tytäryhtiölle, maksaa konsernin lainoista ylisuuria korkoja. Vähemmän innokkaita ovat palkansaajat vientiyrityksissä, joissa meilläkin tällä hetkellä on valitettavasti juuri tätä alihinnoitteluun perustuvaa myyntiä. Myynti tapahtuu sitten toisessa maassa, ja myyntitulot lähtevät paratiisisaarten matkoille veroja karkuun.

Ei ole kestävä, että kansainväliset konsernit ja sijoituslaitokset pyrkivät näin kaikin tavoin välttelemään verojaan. Se on meiltä hyvinvointivaltiolta pois. Tarvitsemme EU:hun maakohtaisen kirjanpidon talous- ja veroraportteineen ja aukottoman automaattisen tiedonvaihdon. EU-tason toimenpiteitä odotellessa meidän tulee säätää kotimaahan julkisiin hankintoihin maakohtaisen kirjanpidon edellytys. Tällä yksinkertaisella muutoksella saisimme jo 200 miljoonan euron verohyödyn.

Tukkimalla veroparatiisien aukot parannetaan olennaisesti julkisen talouden tilannetta ja mahdollistetaan investointien työllistävää kasvua. Tämä on Suomen ja muun Euroopan talouden kohtalonkysymys. Hallituksen onkin nyt siirrettävä huomionsa leikkaussuunnitelmien teosta julkisen talouden rahoituspuolelle puolustamiseen.

15.07 Laura Huhtasaari ps: Arvoisa puhemies! Varallisuus maailmassa on jakautunut todella harvojen taskuun. Suurten pankkien ja yhtiöiden johtajat kahmivat taskut täyteen huolimatta siitä, kuinka paljon vahinkoa he olisivat saaneet aikaan. Veroparatiisit mädättävät julkista taloutta. Tarvitaan kansallisia toimia veronkierron kitkemiseksi. Asia on ehdottomasti myös EU-tasoinen kysymys ja vielä laajempi kysymys. Ilman verovaroja ei ole hyvinvointivaltiota. Tässä salissa on tänään kritisoitu aggressiivista verosuunnittelua — ja aiheesta. Olisi mielenkiintoista muuten kuulla, millainen keskustelu Kreikan parlamentissa tästä asiasta on, kun siellähän rikkaat maksavat veroja jos haluavat. Mielenpideilmasto alkaa nyt olla sellainen, että päättäjien tahtotila asioiden korjaamiseksi on vahvistumassa. Panaman paperit ovat nyt julkisessa keskustelussa, ja julkisuus on monessa asiassa hyvä keino saada asioita hoidettua ja saada tämäkin vauhtiin. Tärkeintä on nyt pitää tämä aihe jatkuvasti keskusteluissa ja lisätä poliitikkojen, toimittajien ja kansalaisten tietoisuutta veroparatiiseista.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2016 vp

15.08 Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Palatakseni nyt itse asiakohtaan, Panamasta kotimaahan, minulla ei ole mitään uutta huomautettavaa pääministeri Sipilän sidonnaisuusilmoituksista — toisin sanoen aiemmin esitetty on edelleen voimassa. Mutta tässä on ehkä hedelmällistä tarkastella yleisemmin yhteiskunnan eliitin sidonnaisuuksia ja niiden julkisuutta. Panama-paljastuksethan vain korostavat sitä, että Suomen täytyy olla omistustietojen julkisuudessa maailman eturintamaa, kuten tällä hetkellä olemmekin, sillä suomalaisten omistajien tiedot suomalaisista omistuksista ovat lakisääteisesti avoimia ja tunnistettavia. Viime kädessä Suomen malli on sellainen, johon muu Eurooppa pyrkii, jotta verovälttelyyn voidaan puuttua ja voidaan huolehtia siitä, että omaisuustuloista maksetaan verot, joilla kustannetaan koulut, terveydenhuollot ja muut julkiset palvelut. Yksi syy julkisten palveluiden heikentymiseen on se, että varat, joilla julkisia palveluja tulisi rahoittaa, on salakuljetettu verottajan ulottumattomiin. Ongelma ei siis ole vain rakennusala vaan pikemminkin rahoitusala. Ongelma ei niinkään ole 6 euron pitsat vaan 600 miljoonan velkaketjut emo- ja tytäryhtiöiden välillä. Siksi onkin täysin käsittämätöntä, että hallituksen esitys arvopaperikeskusasetuksen toimeenpanosta heikentää rajusti ja ehkä kohtalokkaasti osaamisen avoimuutta ja mahdollistaa suomalaisen omistuksen siirron ulkomaisiin hallintarekistereihin. Tämä vesitys täytyy peruuttaa ja suomalainen suora malli turvata kansallisella lainsäädännöllä. On aito pelko, että jopa suurin osa suomalaisesta omistuksesta pakenee piiloon, sillä suomalainen omistus on hyvin keskittynyttä: esimerkiksi pörssiosakkeista rikkain yksi prosentti suomalaisista omistaa 77 prosenttia.

Arvoisa puhemies! Lopuksi pohdintaa perustuslaista. Sen 63 § taannee, että myös ulkomailla hallintarekisteröidyt suomalaiset osakkeet olisi yhtiökohtaisesti esitettävä ministerien sidonnaisuusilmoituksissa, mutta tämä jää oikeuskanslerin tulkinnan varaan.

15.10 Maria Tolppanen ps: Arvoisa puhemies! Hetki sitten debatissa kuultiin aika paljon siitä, että perussuomalaiset ovat EU:n tasolla äänestäneet vastaan, kun on puhuttu veronkiertoasioista. Voin avata asiaa hieman. Tilanne on kyllä sen kaltainen, että meppiemme Halla-ahon ja Pirkko Ruohonen-Lernerin äänestyskäyttäytyminen lähti siitä, että verotus kuuluu ensisijaisesti jäsenvaltioille ja jäsenvaltioiden lainsäädäntöön. Se ei kuulu EU:n kompetenssiin. Eli toisin sanoen tämä liittyy juuri liittovaltiokehitykseen, ja silloin olemme liittovaltiokehityksessä kiinni.

Nyt me tiedämme sen, että esimerkiksi EY-tuomioistuin on kieltänyt esimerkiksi konserniavustusten maksamisen jopa toiseen EU-maahan, saati sitten EU:n ulkopuolelle, Caymansaarille tai Panamaan, mutta siitä huolimatta Suomen valtiosta virtaa tälläkin hetkellä noin miljardi joka ikinen vuosi veroparatiiseihin. Tämä on täysin kiistaton tosiasia. Tälle asialle voitaisiin yhdeltä osin jotakin, ja se yksi osa on se, että me muuttaisimme lakia konserniavustuksen verotuksesta Suomessa, koska se laki meidän osaltamme on niin vanha, että se tuli voimaan ennen kuin pääomien vapaa liikkuvuus vapautui Euroopassa. Laki on auttamatta vanha, antaa yhden porsaanreiän. Näitä porsaanreikiä on myös muita lainsäädännössä. Minä en pysty sanomaan, mitä ne porsaanreiät ovat. Minä löysin tämän yhden. Minä toivon, että tässä salissa olevat ihmiset etsivät niitä porsaanreikiä ja reikä reiältä ne tukitaan, niin että voimme omalta osaltamme torpata tämän varojen siirron verottajan ulottumattomiin.

Totta kai on tärkeää, että tehdään myöskin EU-tasolla yhteistyötä, mutta tällä hetkellä, jos me luotamme siihen, että tämä yhteistyö, tämä verotusasia hoidetaan ainoastaan EU-tasolla, niin silloin me menemme EU:n selän taakse ja tässä maassa voi mellastaa niin paljon

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2016 vp

kuin sielu sietää, jos meidän oma kansallinen lainsäädäntömme antaa siihen mahdollisuuden. Sitä ei EU pysty omallaan eikä näillä toimilla, mitä siellä tehdään, torppaamaan. Tämä lähtee meidän osaltamme meidän omasta lainsäädännöstämme, ja sitä lainsäädäntöä tehdään muuten — ihan pieni sivuhuomio vain — tässä salissa, ja siihen on syytä puuttua.

15.13 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Tolppanen perusteli perussuomalaisten käyttäytymistä sillä, että verotus kuuluu kansalliseen toimivaltaan, mutta juurihan täällä salissa on todistettu monella suulla sitä, että mitään edistystä näissä kansainvälisissä rahoitusliirroissa ei tule tapahtumaan ilman EU:n lainsäädäntöä, direktiivejä ja asetuksia, jotka on pantava toimeen myös kansallisella tasolla, ja että Suomi itse asiassa laahaa jäljessä monessa asiassa, varsinkin siinä tarmossa ja tahdossa.

Jos haluamme pitää kansallisella tasolla tämän verotusvallan, niin silloin perussuomalaiset ovat enemmän osa ongelmaa kuin osa ratkaisua. Koettakaa päättää, haluatteko eurooppalaista lainsäädäntöä, joka ratkaisee eurooppalaisia ja maailmanlaajuisia ongelmia, vai haluatteko, että olemme täällä metsikössä itseksemme ihmettelemässä, mihin kaikki verorahat oikein katoavat.

15.14 Maria Tolppanen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä minä olen ehdottomasti sitä mieltä, että ensisijaisesti meidän täytyy kansallisella tasolla pystyä näitä asioita ratkaisemaan, mieluummin etukenossa. Tulkoon EU sitten perässä milloin tulee, mutta meidän pitää pystyä laittamaan meidän omat verolakimme sellaiseen kuntoon, että meiltä ei pääse virtaamaan maasta ulos sellaista rahaa, joka kuuluisi verottaa tässä maassa. Meillä on maan tapana esimerkiksi se — sanoi ei edellinen vaan sitä edellinen valtiovarainministeri — että näin voidaan tehdä, mikäli saajaosapuolella on toimipiste Suomessa, eli nakkikioski tai yksiö, ei kotipaikka vaan toimipiste. Hän perusteli asiaa maan tavalla. Minun mielestäni näissä asioissa ei voi enää olla maan tapoja. Näihin asioihin täytyy tarttua kaksin käsin kiinni, koska muussa tapauksessa miljardi ei riitä enää siihen, mitä meiltä virtaa ulos. Seuraavassa hetkessä virtaa jo 2 miljardia. Tämä on lumipallo, joka kasvaa menessään.

Puhemies Maria Lohela: Takaisin puhujalistaan.

15.15 Paavo Arhinmäki vas: Arvoisa rouva puhemies! Panama-paperit todellakin toivon mukaan nyt herättävät myös hallituspuolueet. Tämä keskustelu täällä on ollut siinä mielessä hyvää, että vasemmalta oikealle kaikki ovat sanoneet, että pitää puuttua laittomaan veronkiertoon, ja myös nyt on tullut viestejä siitä, että on ymmärrystä myös kokoomuksen suunnalla siitä, että pitää puuttua tähän aggressiiviseen verosuunnitteluun, joka ei sinänsä ole laitonta mutta moraalitonta, ja siinä menetämme miljoonia ja miljardeja euroja, tarvitsemme tiukempaa lainsäädäntöä. Nimittäin jos katsoo nykyisen Sipilän hallituksen track recordia tähän asti näissä asioissa, niin ei se kovin hyvä ole. Aktiivista katumista ajettiin voimalla. Aktiivinen katuminen olisi tarkoittanut sitä, että rötösherrat, ne, jotka varastavat meiltä kaikilta suomalaisilta piilottamalla omaisuutta, olisivat ilman tuomioita voineet ilmoittautua. Tämä olisi tullut sattumalta juuri voimaan ennen kuin tietojenvaihto olisi laajentunut niin, että nämä olisi voinut paljastaa muutenkin. Olisi mahdollisesti kaverit pelastettu tällä aktiivisella katumisella siitä, että tämän aktiivisen tiedonvaihdon kautta ne

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2016 vp

olisivat tulleet ilmi. Mutta ei aktiivinen tiedonvaihto yksin, vaikka se on nostettu täällä esille, ratkaise näitä ongelmia. Siinä on myös hyvin paljon porsaanreikiä.

No, ajatellaan sitten arvopaperikeskusasetusta. Härkäpäisesti hallitus ja erityisesti valtiovarainministeri Stubb ajoi hallintarekisteriä, meni EU:n selän taakse, perusteli, että EU sitä vaati, vaikka nimenomaan edellisessä tai siis sitä edellisessä Kataisen hallituksessa voimakkaasti nykyinen punavihreä oppositio piti huolta siitä, että Suomi neuvotteli EU:n arvopaperikeskusasetukseen itselleen poikkeussäännön, joka mahdollistaa suoran omistuksen vaatimisen suomalaisilta sijoittajilta myös tulevaisuudessa. Silloin ministeri Stubb väitti toisin, väitti, että EU pakottaa hallintarekisteriin. On hyvä, että hän viime viikolla myönsi, että puhui silloin muunneltua totuutta näin väittäessään, että tällaista vaatimusta EU:lta ei ole. Mutta on hämmästyttävää, että kyökin kautta, keittiön kautta sivuovesta, ollaan mahdollistamassa nyt arvopaperikeskusasetuslainsäädännössä hallintarekisteröinti. Tämä asia pitää eduskunnassa talousvaliokunnassa korjata. Se on ensimmäinen kohta, jossa mitataan, onko näillä puheilla, mitä täällä salissa on pidetty, todellista merkitystä sen suhteen, miten toimitaan aggressiivista verovälttelyä, veronkiertoa vastaan.

Arvoisa rouva puhemies! Täällä on nostettu esille se, että perussuomalaisten europarlamentaarikot sekä Jussi Halla-aho että Pirkko Ruohonen-Lerner äänestivät sitä vastaan, että laitetaan kuriin tätä yritysten toimintaa, jossa ne siirtelevät voittojaan matalamman verotuksen maihin. Nyt tässä kuultiin, että se johtuu siitä, että suhtaudutaan kriittisesti siihen, että EU sääntelisi näitä asioita. Mutta, hyvät ystävät, hyvät perussuomalaiset, minä kerron teille, että pankit ylittävät rajat, pääomat ylittävät rajat, yritykset ylittävät rajat, halusimme tai emme, joten kyllä me tarvitsemme silloin rajat ylittävää lainsäädäntöä ja kontrollia. Nämä Panama-paperit nimenomaan kertovat siitä, miten julmaa, miten härskiä tämä toiminta on, jossa rahoja, pääomia piilotellaan, omistuksia piilotellaan, veroja kierretään. Näihin ei yksittäinen maa yksin pysty puuttumaan, vaan siihen tarvitaan yhteistä toimintaa. Tulkaa nyt sieltä bunkkerista kypärät päässä pois ja nähkää, mikä on maailmassa tilanne. Jos te haluatte huolehtia suomalaisesta hyvinvointivaltiosta, teidän pitää tukea niitä keinoja, joilla näihin puututaan.

Arvoisa rouva puhemies! Paljon on puhuttu 1 prosentista, puhuttu ensin Wall Streetillä Occupy Wall Street -liikkeessä. Tällä hetkellä Yhdysvaltain presidentin vaalikampanjassa demokraattien presidenttiehdokas Bernie Sanders puhuu tästä ongelmasta. Pääomat, omistus, rahat keskittyvät hyvin pienelle joukolle, ja suurin osa ihmisistä kärsii tästä Suomessa mutta ennen muuta kehittyvissä maissa, ennen muuta köyhissä maissa. Jos ma haluamme huolehtia siitä, että maailmassa on rauhaa, maailmassa on elinmahdollisuuksia tulevaisuudessa, niin meidän pitää myös globaalista näkökulmasta puuttua tähän toimintaan.

Arvoisa rouva puhemies! Tämä keskustelu olkoon lähtölaukaus aivan uudenvuodenlaiselle politiikalle hallituksessa. Nyt meidän odotuksemme ovat suuret siitä, että tuodaan myös kotimaiseen lainsäädäntöön liittyviä toimia, joilla pannaan veronkiertoa, veroparatiisien käyttöä, aggressiivista verosuunnittelua kuriin, mutta myös otetaan aivan uusi asenne ja asento EU-tasolla, ei jarruteta, ei hidasteta hankkeita, niin kuin Suomen hallitus on tähän asti tehnyt, vaan ollaan eturintamassa tässä.

Nostan yhden esimerkin: finanssimarkkinaverot, sitä ajoimme viime kaudella. Hallituksen sisällä siitä äänestettiin. Vasemmistoliitto, sosialidemokraatit ja vihreät kannattivat, että Suomi lähtee tätä valmistelemaan. Hallituksessa kokoomus, kristilliset ja RKP vastustivat silloin sitä ja oppositiossa sekä keskusta että perussuomalaiset vastustivat sitä, että Suomi lähtee mukaan valmistelemaan finanssimarkkinaverot siihen joukkoon, joka sai

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2016 vp

EU-komissiolta luvan valmistella tätä. Tämä on yksi asia, jossa Suomen pitää ottaa uusi ote. Lähdetään mukaan valmistelemaan finanssimarkkinaveroa. Tehdään siitä sellainen, että se on hyvä Euroopalle, se on hyvä Suomelle. Sillä pystytään puuttumaan näihin raha-virtoihin, joita valuu veroparatiiseihin. Sillä saadaan ne näkyviksi, saadaan näkyväksi se, missä omistukset ovat.

Lopuksi sanon: Tämä on iso asia demokratian ja yhteiskunnan avoimuuden kannalta. Panama-papereissa näkyy se valitettava lista kansainvälisistä päättäjistä. Jopa Pohjoismaista, Islannista pääministeri ja kaksi muuta ministeriä käyttävät hyväkseen veroparatiiseja. Tämä kertoo siitä, että asia ei ole sellainen, joka on jossain kaukana, vaan se on myös täällä meidän eduskunnassamme tai meidän lähellämme, ja siksi tähän pitää puuttua.

15.23 Sari Essayah kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Täytyy sen veran edustaja Arhinmäelle vastata, kun hän sanoi, että hallituksessa vastustettiin. Niin vastustettiin, koska se malli, mitä EU on esittänyt, on kaatumassa tällä hetkellä omaan mahdollomuuteensa. Tiedätte sen varmaankin ihan hyvin, että siellä on ollut maita, jotka ovat halunneet tätä hanketta viedä eteenpäin, muistaakseni 11 vai 12 maatako sitä lähti sitten loppujen lopuksi viemään. Tällä hetkellä on jo nähty, että kun siitä tehtiin niin vesitetty malli kuin tehtiin, niin byrokrania sen rahan keräämisessä tulee olemaan suurempi kuin tuotot, joita on siltä odotettu. Tätähän me juuri sanoimme, että kun ei saada maailmanlaajuisesti kattavaa järjestelmää, niin ei kannata lähteä tekemään sellaista järjestelmää, mistä on enemmän haittaa kuin hyötyä. Siinä mielessä on ihan hyvä, että tällaista torsoa järjestelmää nyt ei edes yritetä viedä eteenpäin. Ei pidä ostaa hyvää omaatuntoa sellaisilla keinoilla, jotka eivät oikeasti ole tehokkaita. Siinä mielessä kyllä ihan mielelläni edustaja Arhinmäen kanssa olen viemässä esimerkiksi faktalainsäädäntöä eteenpäin ja sitä, että meillä saadaan vaikkapa yritysten erilaista raportointia, ja myöskin sitä, millä tavalla yrityksen tuotot eri maissa jaetaan verotettavaksi. Nämä ovat erittäin tärkeitä hankkeita, ja tarvitsemme kansainvälistä yhteistyötä, siitä olen samaa mieltä.

15.24 Paavo Arhinmäki vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Olin itse silloin hallituksessa, kun hallitus äänesti tästä ja päätti. Kysymys oli siitä, lähteekö Suomi siihen joukkoon, joka valmistelee finanssimarkkinaveroa ja sitä mallia. Kysymys oli siitä, lähdetäänkö mukaan valmistelemaan mahdollisimman hyvää mallia. Silloin valitettavasti vastustivat sekä silloin oppositiossa olleet keskusta ja perussuomalaiset että kristilliset, RKP ja kokoomus. Minusta tämä on oleellinen kysymys. Meidän pitää avoimesti ja aktiivisesti osallistua valmisteluun. Jos lopputulos on torso, eihän kenenkään kannata sellaista hyväksyä, mutta jos me emme edes osallistu ja yritä saada sitä aikaan, niin miten me voimme estää sitä, että jostain esityksestä tulisi torso?

Ei ole ajateltukaan, että finanssimarkkinaverolla merkittäviä tuloja kerättäisiin, mutta se siinä on oleellista, että siinä tulevat nämä liikkuvat tulovirrat näkyviin ja omistus avoimemmaksi. Nämä Panama-paperit osoittavat, miten tärkeätä on avoin omistus ja että nähdään, miten tulovirrat liikkuvat finanssikapitalismissa.

15.26 Sari Essayah kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Todellakin tässä valmistelussa oli jo pohjana se, että Euroopan parlamentissa oli tehty niin sanottuja oma-alointeraportteja siitä, minkä tyypisesti tätä mallia voitaisiin lähteä viemään eteenpäin. Kun niitä malleja oli jo pöydällä olemassa, niin jo siinä vaiheessa oli se neuvo, että ei tä-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2016 vp

män tyyppiseen kannata lähteä mukaan. Tämä ei tule olemaan sellainen malli, mitä on järkevää lähteä valmistelemaan, tämä ei tule varmasti ratkaisemaan tätä ongelmaa, tämä on juuri sellainen niin sanottu hyvän omantunnon hakemisen toimenpide, jolla ei oikeasti ole minkään maailman merkitystä. Tämä itse asiassa lisää byrokratiaa ja saattaa jopa olla sellainen este, että niitä oikeasti tärkeitä keinoja ei lähdetä viemään. Sen sijaan esimerkiksi tässä yhteisessä yhtiöveropohjassa, josta parlamentti myöskin antoi oma-aloitemietinnön, oli jo potkua. Vaikka itsekkin kiivaasti olen sitä mieltä, että verotusasiat kuuluvat ehdottomasti kansallisvaltioihin, niin jos me emme pysty tämän tyyppistä yhteistyöjärjestelmää luomaan, niin emmehän me pysty millään tavalla vartioimaan omia verovarojamme. Tämän tyyppistä järjestelmää kyllä lämpimästi kannatan, ja äänestin sen puolesta parlamenttissa.

Puhemies Maria Lohela: Sitten jatketaan listaa.

15.27 Tarja Filatov sd: Arvoisa puhemies! Pyysin puheenvuoron edustaja Tolppasen puheenvuoron tiimoilta, mutta koska en silloin saanut vastauspuheenvuoroa, niin nyt lyhyesti siihen.

Oleellista ei ole se, millä tasolla me etsimme näitä vastauksia. Oleellista on se, että me etsimme kaikilla tasoilla näitä vastauksia. Me etsimme niitä täällä Suomessa, ja silloin lainsäädäntö on meidän omissa käsissämme. Me teemme tätä työtä aktiivisesti Eurooppa-tasolla, ja esimerkiksi kun komissio on tammikuussa antanut veronkierron vastaisen toimenpidepaketin, niin pitää miettiä, onko se riittävä, mitkä asiat siinä ovat hyviä ja miten siitä voitaisiin tehdä vielä parempi. Näin on muuten hallitus omassa EU-vaikuttavuusstrategiasansa linjannut, että me teemme tätä työtä Eurooppa-tasolla. Siinä mielessä perussuomalaisten logiikka on aika outo, kun he sanovat, että EU-tasolla ei pitäisi tehdä töitä, vaan se kuuluu pelkästään kansalliseen järjestelmäämme. Lisäksi myös hallituksen linjauksissa on lähdetty siitä, että edes EU-taso ei riitä, vaan pitää päästä sitä laajemmille toimille, ja oleellista on se, että me löytäisimme koko maailmassa niitä välineitä, joilla veronkiertoa ja tämmöistä epäeettistä verosuunnittelua saadaan kuriin, koska raha ei tunne rajoja.

15.28 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Olen hieman hämmentyneenä seurannut keskustelua, kun kuitenkin aiheena pitäisi olla valtioneuvoston jäsenen sidonnaisuuksista tehtävä ilmoitus koskien pääministeri Sipilää. Hyvä tietenkin, että asioista käydään näin monipuolista keskustelua, ja ymmärrän senkin, että näin Panama-paperien ilmestymispäivänä tämä on erittäin hyvä, että käymme läpi harmaan talouden torjuntaa. Siinä mielessä tämä Panama-tapaus oli erittäin hyvä, todella hyvä, että se hän luo myös näille vielä jäljellä oleville veroparatiiseille sen pelon, että jostakin ne paperit heidänkin osaltaan tulevat julkisuuteen ja pääsemme jonain päivänä irti näistä veroparatiiseista ja muistakin tällaisista järjestelmistä, joissa veroa pyritään kiertämään ja yhteiskunnalliset velvoitteet ohittamaan.

Mutta todellakin tässä pääministeri Sipilän ilmoituksesta on kysymys, eli aihe on toki hieman poikennut, mutta, arvoisa rouva puhemies, lopuksi haluan sanoa sen, että tämä keskustelu osoittaa, että olemme kuitenkin pitkässä juoksussa Suomessakin ja Euroopan unionissa ja koko maailmassa oikealla tiellä, että kahlitsemme tällaisia erittäin haitallisia ilmiöitä, kuten veronkiertoa ja veroparatiiseja. On aivan oikein, että keskustelimme näistä nyt, mutta toivoisin kuitenkin, että nyt muistamme sitten jatkossa, kun näitä uusia asioita käsit-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2016 vp

telemme tässä talossa, että Suomi on hyvä maa, täällä on lait ja asetukset kunnossa, ja meidän tulee kantaa vastuamme ja viedä tätä tietämystä Euroopan unioniin ja sitä kautta saada näitä systeemejä yhä paremmaksi.

15.30 Touko Aalto vihr: Arvoisa rouva puhemies! Myös minun tarkoitukseni oli ottaa puheenvuoro tuohon edustaja Tolppasen puheenvuoroon. Mutta kun salissa on kuitenkin useita perussuomalaisten jäseniä, niin te muut voitte korvata ja paikata edustaja Tolppasta vastaamalla kysymyksiini.

Miten perussuomalaiset kansallisella lainsäädännöllä aikovat laittaa kansainväliset veroparatiisit kiinni? Miten perussuomalaiset aikovat estää kansallisesti kansainvälisen veronkierron? Se ei ole suoranaisesti mahdollista, koska rajat ylittävät ongelmat vaativat rajat ylittävää yhteistyötä. Ja jos perussuomalaiset tahtovat laittaa rötösherrat kuriin ja estää suomalaisten veroeurojen vuotamisen veroparatiiseihin, on pakko tehdä yhteistyötä. "Ei" EU:lle, "ei" yhteistyölle tarkoittaa valitettavasti sitä, että se on "kyllä" suomalaisten veroeurojen katoamiselle. Tämän viestin voisi viedä sinne perussuomalaisten euroedustajille.

Mutta se, mitä te voitte tehdä täällä ihan Suomen hallituksessa hallituspuolueena ja eduskunnassa äänestää, kun tämä arvo-osuusjärjestelmä tulee käsittelyyn: te voitte vaatia, että Suomi käyttää kansalliseen lainsäädäntöön kuuluvaa oikeutta ja estää omistusten pii-lottamisen, estää verovälttelyn puolustamalla suomalaista arvo-osuusjärjestelmää nykyisellä tavalla. Ja estäkää hallintarekisteröinti sekä Suomessa että ulkomailla. Teillä on siihen kansan mandaatti. Laittakaa rötösherrat kuriin ja puolustakaa suomalaisia veroeuroja. Mitä tahdotte tehdä? Kertokaa minulle.

15.31 Laura Huhtasaari ps: Arvoisa puhemies! Täällä on ihan selkeästi edustaja Arhinmäki tällainen meppivahti, joka otti nyt kovasti kantaa perussuomalaisten äänestyskäyttäytymiseen, ja sitten myös edustaja Filatov otti kantaa ja kysyi, olemmeko me nyt veronkiertoa vastaan vai emme. Kyllä olemme. Perussuomalaiset ovat veronkiertoa vastaan kansallisella tasolla, kansainvälisellä tasolla ja tietenkin EU-tasolla. Siinä on erityisen tärkeää (Touko Aallon välihuuto) tehdä yhteistyötä. Ja se, mikä tässä on: me tuemme hyviä kansallisia esityksiä, me tuemme hyviä EU-esityksiä — jos ne ovat toimivia. Mutta jos osoittautuu, että ne ovat torsoja, niin on hyvä siinä vaiheessa sanoa, että emme ole tämän takana, haluamme vielä parempaa politiikkaa.

On päivänselvä asia, että veroparatiisien ja kansainvälisen veronkierron kitkeminen ei ole helppo tehtävä, ja sen takia pitää koko ajan kehittää niitä parhaita ratkaisuja. Ja niihin me tulemme mukaan. (Touko Aalto: Miten hallintarekisteri?) — Ei se ole perussuomalaisten juttu. (Välihuutoja)

15.32 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Pikkuisen kyllä nyt hämmästyn naapurikunnan kansanedustajan Huhtasaaren näkemyksestä siitä, että jos ei saada parasta aikaiseksi, niin ei oteta sitä vähemmän parasta. Että kun minun mielestäni jokainen edistysaskel, mitä pystytään tällä sektorilla ottamaan, että meillä pystytään puuttumaan tähän moraalittomaan, aktiiviseen ja ärhäkkään verosuunnitteluun, joka on laillista, mutta myös sitten näihin laittomiin — jokainen askel — on aina eteenpäin ja tukee suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan rahoitusmahdollisuutta, niin toivon kyllä totisesti, että edustaja Huhtasaari ei tarkoittanut sitä, että jos ei saada täydellistä napakymppiä, niin ysi ei kelpaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 32/2016 vp

15.33 **Laura Huhtasaari ps:** Arvoisa puhemies! Niistä Panaman-papereista ei löytynyt yhtään perussuomalaisten nimiä, mutta monien muiden nimiä kyllä on löytynyt. Kysymys on siis siitä, että aukotonta järjestelmää ei ole, mutta jos se järjestelmä on siis niin huono, että sillä ei saada mitään toivottuja ratkaisuja aikaiseksi, niin silloin se kannattaa kaataa, kun sen suunnitelman täytyy olla edes kohtuullinen.

15.34 **Touko Aalto vihr:** Arvoisa rouva puhemies! Viimeisenä kysymyksenä esitän: Mitä perussuomalaiset hallituksessa ovat mieltä hallintarekisteristä? Se on myös teidän juttunne, te olette hallituspuolue. Myös te olette hallituksen esityksen takana, ja eduskunnassa te äänestätte. Aiotteko te estää verovälttelyn? Aiotteko te estää tämän verovuodon? Aiotteko te puolustaa suomalaista lainsäädäntöä? Valtiovarainministeri Stubb sanoi viime viikon torstaina, että kansallisella lainsäädännöllä voidaan estää hallintarekisteröinti myös ulkomailla, jos niin tahdotaan. Tahdotteko te?

Keskustelu päättyi.

Asian käsittely päättyi.